

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/152/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1219200732
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1219200732.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: O. O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matky - A. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XX, XXX XX B., a otca - X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. námestie XXX/XX, XXX XX B., zastúpený Advokátska kancelária Červenková, s.r.o., so sídlom Nevädzová 6B, 821 01 Bratislava, IČO: XX XXX XXX, v konaní o návrhu otca na zrušenie neodkladného opatrenia uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.07.2018, č.k. 11P 90/2018-52 a nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 49P/26/2019-26, zo dňa 11.03.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 49P/26/2019-26 zo dňa 11.03.2019, zamietol návrh otca na zrušenie uznesenia Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.07.2018, č.k. 11P/90/2018-52 a nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti a upraviť styk matky s maloletým. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie takto rozhodol, keď po oboznámení sa s návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia a obsahom spisov Okresného súdu Bratislava II č.k. 49P/73/2018, 11P 90/2018, 49P/67/2018, obsahom rozsudku Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 08.02.2018, č.k. 5T/104/2017, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 2To/39/2018, ktorým bol otec maloletého uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a, e) Tr. Zákona, s uložením trestu odňatia slobody vo výmere 3 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky, doposiaľ vykonaným dokazovaním v uvedených konaniach s odkazom na nariadené neodkladné opatrenie, dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu otca. Súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady odôvodňujúce okamžitý zásah do pomerov účastníkov formou neodkladného opatrenia v otcom požadovanom smere a nie sú dané žiadne dôvody pre rozhodnutie o zverení dieťaťa do starostlivosti niektorého z rodičov. Uviedol, že otec má na základe vlastného návrhu neodkladným opatrením dostatočne upravený styk so synom tak, aby nedošlo k pretrhnutiu citových väzieb, pričom všetky skutočnosti tvrdené otcom v návrhu sú predmetom dokazovania vo veci samej. Skonštatoval, že hoci otec v návrhu uvádza viaceré obvinenia a zanedbávanie starostlivosti o maloletého zo strany matky, jeho tvrdenia sú v istých momentoch účelové a vytrhnuté z kontextu, s cieľom vykreslenia matky len v negatívnom svetle. Pokiaľ otec uvádza, že na základe krivého obvinenia matky bol vo väzbe, pričom rozsudkom bol spod obžaloby oslobodený, súd prvej inštancie konštatoval, že ide o neprávoplatné rozhodnutie súdu a to len v jednom z trestných konaní vedených voči nemu, keď naopak v inom trestnom konaní bol právoplatne

uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby. Pokiaľ otec namieta domáce prostredie u matky, ktorá žije so svojimi rodičmi uviedol, že rovnako tak ako matkina domácnosť aj domácnosť otca je v súčasnosti zdieľaná so starými rodičmi, pričom zo správy kolízneho opatrovníka vyhotovenej v konaní o rozvod manželstva vyplýva, že prostredie u oboch rodičov je považované za vyhovujúce. Neprihliadol na tvrdenia otca, že matka maloletého na styk s ním nedostatočne pripravuje a nezabíja mu potrebné veci, keď z výsluchu matky zistil, že pôvodne maloletého na stretnutia s otcom riadne pripravovala, ale postupne to prestala robiť, keďže sa jej zabalené veci pre syna nevracali a ona nemala finančné prostriedky na to, aby dieťaťu dokupovala stále nové veci. Poukázal na neplnenie si vyživovacej povinnosti otca vo vzťahu k maloletému na základe rozhodnutia súdu po dobu 6 mesiacov. Z doposiaľ vykonaného dokazovania mal síce preukázané, že prospech maloletého sa výrazne zhoršil, avšak dôvodil, že v tomto štádiu konania nie je osvedčené, či uvedený stav je výlučne dôsledkom nestarostlivosti matky, alebo dôsledkom vyrovnávania sa maloletého s komplikovanou rodinnou situáciou. Poukázal na výsluch maloletého súdom v konaní o rozvod manželstva, z ktorého jasne vyplynulo, že maloletý veľmi citlivo vníma všetky skutočnosti, ktoré sa dejú medzi rodičmi, od otca vie všetky podrobnosti ohľadom súdnych konaní a jeho terminológia pri výsluchu bola totožná s vyjadreniami otca. Skonštatoval, že maloletý O. vedel presne uviesť, že otec nemôže kvôli mame vstúpiť do domu na P., že je to všetko nespravodlivé, že mama dala otca zavrieť do väzenia na 8 mesiacov, dokonca presne ako otec na pojednávaniach aj on kritizoval mamu, že desať rokov nikde nepracovala, pri otázke ohľadom školy, nezabudol hneď uviesť, že mama sa s ním neučí. Pokiaľ otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uvádza, že je záujmom maloletého, aby bolo zverené do starostlivosti toho rodiča, ktorý nedeformuje jeho vzťah s druhým rodičom, súd prvej inštancie uviedol, že práve v konaní o rozvod manželstva z doposiaľ vykonaného dokazovania nevyplýva, že otec je dostatočne spolupracujúcim rodičom, koná v záujme maloletého a do budúcnosti by jeho vzťah k matke podporoval a umožňoval. Súdom prvej inštancie rodičom vytkol vŕahovanie maloletého do ich problémov. Poukázal na vypäté emócie maloletého v dôsledku rodičovského konfliktu, ktoré ho v jeho veku 9 rokov nechali dôjsť až k agresívnemu správaniu k matke, keď maloletý matku kope, bije, chytil ju pod krk a jeho agresivita sa prejavuje aj v škole. Dôvodil, že aj keď súd pri rozhodnutí podľa Dohovoru o právach dieťaťa prihliada na prejavovaný názor maloletého dieťaťa, tento je však potrebné vyhodnocovať aj vzhľadom na všetky ostatné skutkové okolnosti. Uviedol, že z výsluchu maloletého je zrejmé, že starostlivosť oboch rodičov v čase, keď žili spolu nepovažoval za problematickú, avšak následné trestné konania a viaceré spory rodičov viedli zo strany maloletého k negatívnym emóciám smerom k matke, ktoré sú konaním otca ešte viac podporované. Práve z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie začal konanie ex offo konanie o nariadenie výchovného opatrenia, kde stanovil termín pojednávania na 20.03.2019. Uviedol, že v danom prípade si otec musí uvedomiť, že neusmernenie dieťaťa v negatívnych prejavoch voči matke, nepodporovanie vzťahu smerom k matke musí súd zohľadniť a dostatočne skúmať dokazovaním vo veci samej. Uviedol, že za súčasnej situácie považoval návrh otca za neosvedčený a predčasný, s tým, že až po vykonaní dokazovaním vo veci samej dostatočne posúdi či osobnosť otca maloletého (právoplatne odsúdeného za zločin týrania manželky) je dostatočnou zárukou toho, že výchova maloletého bude vykonávaná riadne, bez jeho manipulácie proti matke a až následne rozhodne či je návrh otca o zverenie maloletého dieťaťa do jeho starostlivosti dôvodný.

3. Proti tomuto rozhodnutiu prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne podal odvolanie otec. Rozhodnutie súdu prvej inštancie navrhol zmeniť a rozhodnúť v zmysle jeho návrhu. Uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, resp. nevzal vôbec do úvahy skutočnosti, ktoré osvedčil a ktoré predstavujú zásadnú zmenu pomerov na strane maloletého, týkajúce sa starostlivosti o maloletého, ktoré majú zásadný vplyv na jeho psychický i fyzický stav. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že v súčasnosti nie sú dané žiadne dôvody pre rozhodnutie o zverení dieťaťa do starostlivosti niektorého z rodičov. Poukázal na konanie matky, ktorá koná v rozpore so záujmami maloletého, ktorá bez jeho súhlasu maloletému zmenila bydlisko a v školskom roku 2018/2019 aj školu. Namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil jeho tvrdenia o tom, že matka zanedbáva prípravu maloletého na vyučovanie a u maloletého došlo k radikálnemu zhoršeniu v jeho školskom prospechu. Pokiaľ súd prvej inštancie dôvodil, že z doposiaľ vykonaného dokazovania nie je možné ustáliť príčinu zhoršeného prospechu maloletého uviedol, že takýto stav nastal práve v dôsledku konania matky, ktorá maloletému svojvoľne zmenila domáce aj školské prostredie. V tomto smere poukázal aj na samotné vyjadrenie maloletého pred súdom, keď maloletý sám uviedol, že matka sa s ním neučí a preto musí učiť s maloletým dobiehať v čase jeho rozsahu styku. Tvrdil, že matka zanedbáva aj základné biologické potreby maloletého nevhodným stravovaním, keď maloletý za posledné mesiace pribral zhruba 20 kg. Uviedol, že matka mu napriek jeho žiadosti neposkytla kartu poistenca maloletého, aby mohol s maloletým absolvovať

potrebné vyšetrenie u zubára, rovnako mu odmietla poskytnúť cestovný pas maloletého. Uviedol, že matka znefunkčnila mobilný telefón, ktorý maloletému zakúpil za účelom spoločnej komunikácie. Za pochybenie súdu prvej inštancie považoval nerešpektovanie vyjadreného názoru maloletého, ktorý preukázal záujem bývať s ním. Uviedol, že na ním uvádzané skutkové okolnosti, ktoré čiastočne zopakoval vo svojom odvolaní súd prvej inštancie neprihliadal a rozhodol v rozpore s najlepším záujmom maloletého. Poukázal na správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zo dňa 04.03.2019, z ktorej vyplýva, že maloletý má u neho vytvorené veľmi dobré životné podmienky, v ktorých neboli zistené nedostatky. Svoju vyživovaciu povinnosť k maloletému uloženú mu uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 11.07.2018, č.k. 11P/90/2018-52 si plní riadne, s výnimkou obdobia, kedy bol na základe nepravdivých obvinení matky v čase od 03.05.2018 do 18.12.2018 vo výkone väzby, ktoré bez zbytočného odkladu doplatil. Tvrdil, že nad rámec bežného výživného zabezpečuje maloletému aj jeho ďalšie potreby a oblečenie, ktoré mu matka zoberie a nevráti späť. Ponechanie status quo v podobe aktuálne upraveného režimu, ktorý u maloletého zjavne vytvára neúmerný stres a agresivitu, môže u neho spôsobiť reálnu ujmu na psychickom i fyzickom zdraví. Uviedol, že matka pokračuje vo svojom nevhodnom konaní voči jeho osobe, uvádza nepravdivé skutočnosti a opakovane ho krivo obviňuje. Matka maloletého stráca kontakt s realitou, neštiepi sa vymýšľať si lži a podávať na neho opakované trestné oznámenia na základe jej fabulácií. Mal za to, že aktuálne sa o maloletého dokáže lepšie postarať ako matka, pričom jeho cieľom je maloletému venovať všetok voľný čas a pomôcť mu stabilizovať jeho psychický stav.

4. Podaním doručenom súdu prvej inštancie dňa 30.04.2019 doplnil svoje písomné odvolanie o ďalšie skutkové tvrdenia, ktoré považoval za relevantné a ktoré neboli doposiaľ v konaní uplatnené. Neustále poukazovanie zo strany matky na skutočnosť, že bol v minulosti právoplatne odsúdený, za čo mu bol uložený trest, nie je argument na to, že by mal byť zlým otcom. V kontexte s nepravdivým tvrdením matky vo vzťahu k údajnému týraniu poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava II zo dňa 18.12.2018, č.k. 6T/46/2018-302, v ktorom mal súd potvrdiť, že matka uvádzala nepravdivé skutočnosti a súd výslovne konštatoval zrejme nezrovnalosti a protirečenia poškodenej. Predložil lekársku správu z vyšetrenia maloletého dňa 12.04.2019, po tom, čo si maloletého v ten deň prevzal v škole a maloletý mu ukázal veľkú modrinu s tvrdením, že ho matka zbila. Tvrdil, že na to, že ho matka bije sa maloletý sťažuje opakovane. Bol toho názoru, že už z doposiaľ vykonaného dokazovania je dostatočným spôsobom preukázané, že matka sa o maloletého ani dostatočným a ani vhodným spôsobom nestará, dokonca sa starostlivosťou vyhýba. Poukázal na zápisnicou o podaní vysvetlenia zo dňa 22.03.2019 o výsluchu Mgr. J. X. (učiteľ maloletého za účelom vysvetlenia týkajúceho sa správania maloletého evidovanú na 00 PZ Bratislava Trnávka pod číslom ORPZ-BAII-OPP6-98/2019), z ktorej vyplýva vyjadrenie učiteľa, že študijný prospech maloletého a jeho správanie sa po prepustení otca z väzby výrazne zlepšili. Uviedol, že uvedené skutočnosti avizoval aj Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava a pracovníkov úradu žiadal o pomoc pri riešení zložitej situácie (úradný záznam spísaný dňa 24.04.2019 a dňa 19.03.2019). Predložil potvrdenie o podaní trestného oznámenia na matku jeho sestrou Mgr. A. Q., zo dňa 16.04.2019, ČVS: ORP-339/2-VYS- B3-2019. Uviedol, že o podporu a pomoc žiadal aj organizáciu Úsmev ako dar.

5. Matka a kolízny opatrovník k odvolaniu otca a jeho doplneniu písomné vyjadrenie nepodali.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa stotožnil tak s výkladom inštitútu neodkladného opatrenia súdom prvej inštancie, ako aj s jeho aplikáciou v danej prejednávanej veci, majúci za to, že podmienky na dočasnú úpravu pomerov účastníkov v matkou navrhovanom smere splnené neboli.

7. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie dopĺňa, že neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, resp. pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava jestvujúcich pomerov, ktoré, ako vyplýva zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohlo dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmov maloletého dieťaťa a to aj bez vykonania potrebného dokazovania.

9. V danom prejednávanom prípade odvolací súd vychádzajúc z predpokladu vyplývajúceho z obsahu spisu, že aktuálna rodinná situácia v ktorej sa maloletý nachádza je dôsledkom závažného rodičovského konfliktu, pričom vo veci samej súd prvej inštancie vykonáva potrebné dokazovanie na základe ktorého pristúpi k vyhodnoteniu rodičovských kompetencií na strane každého z rodičov a posúdi najvhodnejšiu formu ďalšej starostlivosti o maloletého, s poukazom na aktuálne zabezpečený pravidelný styk otca s maloletým, zhodne so záverom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v danom prípade bez vykonania potrebného dokazovania nemožno uzavrieť, že zmena výchovného prostredia maloletého prostredníctvom neodkladného opatrenia je nevyhnutná a potrebná. S odvolacími dôvodmi otca, že súd prvej inštancie nedôsledne postupoval, keď nedostatočne vyhodnotil ním tvrdené a osvedčené okolnosti, odvolací súd nesúhlasil. Súd prvej inštancie, ktorý v rodinnej veci maloletého koná vo viacerých konaniach, ktorý je oboznámený s rodinnou situáciou maloletého a to aj na základe vlastného osobného kontaktu s maloletým a ktorý uznesením zo dňa 06.03.2019 vzhľadom na vážne narušené vzťahy v rodine začal ex offo konanie o nariadenie výchovného opatrenia rodičom a maloletému (sp. zn. 49P/41/2019), zvažoval všetky skutočnosti uvádzané v návrhu, tieto správne vyhodnotil a svoje rozhodnutie v tomto smere aj náležite odôvodnil. Odvolací súd preto rovnako ako súd prvej inštancie, nemal za preukázanú potrebu neodkladnej úpravy rodinných pomerov maloletého dočasným zverením do osobnej starostlivosti otca, keď preukázané násilné konanie a správanie sa otca v minulosti, ako aj jeho aktuálny vplyv na maloletého a vysoko konfliktné vzťahy medzi rodičmi nemožno bez najmenších pochybností považovať za súladné so záujmami maloletého. Odvolacie dôvody otca spočívajúce v rozdielnych názoroch na starostlivosť o maloletého, neodovzdanie cestovného dokladu maloletého matkou (ktorý si navyše má právo otec zabezpečiť cestou príslušného orgánu štátnej správy sám), ale aj jeho tvrdenie o tom, že matka maloletého bije o čom má svedčiť modrina na ruke maloletého, nemohli mať vplyv na správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže z nich nebolo možné odvodiť skutočné ohrozenie maloletého v čase výkonu osobnej starostlivosti matky a ani to, že zmena výchovného prostredia maloletého za danej dôkaznej situácie, by bola v záujme maloletého a aj tým lepším riešením.

10. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie v danej veci rozhodol v súlade s príslušnými ustanoveniami upravujúcimi inštitút neodkladného opatrenia, ktoré správne na danú vec aplikoval, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia úpravou styku otca s maloletým, ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom podľa ods. 2 citovaného ustanovenia poukazuje na správne právne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil.

11. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

12. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).